

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 29.11.2023, klo 16:00 - 16:37

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 13 Kokouksen avaus

§ 14 Hallintosäännön päivittäminen

§ 15 Valtuustoaloitteet, tilannekatsaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Kalle Ikkela, puheenjohtaja
Pasi Huuhtanen
Annika Lappalainen
Mira Lehtinen
Mila Lehtonen
Jari Immonen
Janne Mellin
Liisa Palvas
Anna Yltävä
Arto Lindberg
Johanna Sipiläinen

Muut saapuvilla olleet

Antti-Pekka Röntynen, hallintojohtaja, sihteeri

Poissa

Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö
Monica Avellan
Pekka Heikkinen
Janne Hermunen
Aarno Järvinen
Kari Kinnunen
Lilli Salmi
Anu Åberg

Allekirjoitukset

Kalle Ikkela
Puheenjohtaja

Antti-Pekka Röntynen
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 4.12.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 13

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen todeten läsnäolijat.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 237,05.06.2023

Valtuusto, § 95,19.06.2023

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 14, 29.11.2023

§ 14

Hallintosäännön päivittäminen

TUUDno-2023-1339

Kunnanhallitus, 05.06.2023, § 237

Valmistelijat / lisätiedot:
Antti-Pekka Röntynen
antti-pekka.rontynen@tuusula.fi
hallintojohtaja

Liitteet

- 1 Hallintosääntö 1.7.2023, khall 5.6.2023
- 2 Muutokset hallintosääntöön 1.7.2023 alkaen, khall 5.6.2023

Voimassa oleva hallintosääntö on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 10.12.2018 § 150 ja se on astunut voimaan 1.1.2019. Kuntalakiin on tehty muutos 1.3.2023 alkaen. Muutoksen yhteydessä kuntalain 90 §:n 3 momenttiin on lisätty vaatimus, että hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Hallintosäännön on oltava 90 §:n 3 momentissa säädetyin mukainen viimeistään 30. päivänä syyskuuta 2023. Muutokset on ehdotettu hallintosääntöön toteutettaviksi Kuntaliiton laatiman hallintosääntömallin pohjalta. Lisäksi hallintosääntöön ehdotetaan joitain teknisiä muutoksia.

Muutokset hallintosääntöön

Poikkeusolojen osalta on tuotu hallintosääntöön kolme lisäpykälää omaksi luvukseen 6: normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi; päätösvallan käyttöön ottaminen määrääjäksi kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa sekä kokouskutsun määrääjasta poikkeaminen. Näiden pykälien tarkoituksena on turvata kunnan päätöksenteon toimintakyky poikkeustilanteissa tai normaaliolojen häiriötilanteissa.

Teknisenä korjauksena hallintosääntöön ehdotetaan muutettavaksi joitain nimikkeitä vastaamaan nykytilannetta. Lisäksi esimies-termi muutetaan koko hallintosäännön osalta esihenkilö-termiksi kuvaamaan paremmin nykyisin käytössä olevaa termistöä. Hallintosäännön kunnanhallituksen esittelijää koskevaa kohtaa ja yleistä esittelyä kuvaavaa kohtaa muutetaan siten, että niistä poistetaan päivämääräviittaus, jolloin kunnanhallituksen esittelijä on vaihtunut. Kunnanhallituksen esittelijänä toimii jatkossakin pormestari.

Lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunnan tehtävää on korjattu lakimuutoksen vuoksi.

Muutokset on esitetty liitteessä.

Hallintosäännön voimaantulo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntalaissa ei säädetä hallintosäännön voimaantulosta. Voimaantuloon sovelletaan päätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevaa 143 §:ää. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei ole vielä saanut lainvoimaa, jollei oikaisuvaatimus tai valitus päätöksen täytäntöönpanon vuoksi käy hyödyttömäksi. Hallintosäännöllä järjestetään kunnan sisäistä hallintoa ja toimintaa. Tämän vuoksi on katsottu, että hallintosääntö voi mahdollisesta valituksesta huolimatta tulla voimaan heti kun se on hyväksytty.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä esitetyn hallintosäännön voimaan 1.7.2023 alkaen.

Kokouskäsittely

Hallintojohtaja Antti-Pekka Röntynen selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 19.06.2023, § 95

Valmistelijat / lisätiedot:
Antti-Pekka Röntynen
antti-pekka.rontynen@tuusula.fi
hallintojohtaja

Liitteet

- 1 Muutokset hallintosääntöön 1.7.2023 alkaen, valt 19.6.2023
- 2 Hallintosääntö 1.1.2019, valt 19.6.2023, oheinen
- 3 Hallintosääntö 1.7.2023, valt 19.6.2023

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä liitteenä esitetyn hallintosäännön voimaan 1.7.2023 alkaen.

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, valtuutettu Tuija Reinikainen teki palautusesityksen asian palauttamiseksi takaisin valmisteluun valtuutettu Eeva-Liisa Niemisen kannattamana. Valtuutettu Reinikainen esitti palautusesityksessään: "hallintosäännön muutos kohta 1 voidaan hyväksyä, mutta muut tekniset muutokset palautetaan valmisteluun".

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu palautusesitys, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Reinikaisen tekemään palautusesitystä, äänestävät "ei".

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

- 26 "jaa"-ääntä (Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Annika Lappalainen, Antti Seppälä, Ari Loponen, Arto Lindberg, Elina Laine, Emmi Sirniö, Hanna Catani, Henri Savolainen, Ilari Roihuvuo, Ilmari Sjöblom, Janne Hermunen, Janne Mellin, Jari Immonen, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Kalle Ikkela, Karita Mäensivu, Kirsti Ruislehto, Lilli Salmi, Mika Mäki-Kuhna, Outi Huusko, Pasi Huuhtanen, Päivö Kuusisto, Ruut Sjöblom)
- 20 "ei"-ääntä (Ari Nyman, Eeva-Liisa Nieminen, Jari Anttalainen, Jari Räsänen, Jussi Salonen, Kari Friman, Kati Lepojärvi, Laura Åvall, Lauri Untamo, Matti Alanko, Mila Lehtonen, Mira Lehtinen, Mirka Kovalainen, Monica Avellan, Raimo Stenvall, Risto Rämö, Sanna Kervinen, Timo Huhtaluoma, Tuija Reinikainen, Ulla Rosenqvist)
- 5 äänesti tyhjää (Anna Yltävä, Elisa Laitila, Liisa Palvas, Mika Timonen, Laura Vaarnas)

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 26 jaa-ääntä ja 20 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi valtuuston jatkavan asian käsittelyä tässä kokouksessa.

Asian käsittelyn jatkamisen jälkeen puheenjohtajan avattua keskustelun, valtuutettu Tuija Reinikainen esitti muutosesityksen valtuutettu Raimo Stenvallin kannattamana. Valtuutettu Reinikainen esitti: "Esitän, että hallintosääntöön kirjataan kansliapäällikön esittelyoikeus pormestarin ollessa estynyt tai poissa."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosesitys, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Reinikaisen tekemään muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

- 24 "jaa"-ääntä (Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Antti Seppälä, Ari Loponen, Arto Lindberg, Elina Laine, Emmi Sirniö, Henri Savolainen, Ilari Roihuvuo, Ilmari Sjöblom, Janne Hermunen, Janne Mellin, Jari Immonen, Jari Räsänen, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Kalle Ikkela, Karita Mäensivu, Kirsti Ruislehto, Lilli Salmi, Mika Mäki-Kuhna, Pasi Huuhtanen, Päivö Kuusisto, Ruut Sjöblom)
- 27 "ei"-ääntä (Anna Yltävä, Annika Lappalainen, Elisa Laitila, Ari Nyman, Eeva-Liisa Nieminen, Hanna Catani, Jari Anttalainen, Jussi Salonen, Kari Friman, Kati Lepojärvi, Laura Åvall, Lauri Untamo, Liisa Palvas, Matti Alanko, Mila Lehtonen, Mika Timonen, Mira Lehtinen, Mirka Kovalainen, Monica Avellan, Outi Huusko, Raimo Stenvall, Risto Rämö, Sanna Kervinen, Timo Huhtaluoma, Tuija Reinikainen, Laura Vaarnas, Ulla Rosenqvist)

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 24 jaa-ääntä ja 27 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi valtuutettu Reinikaisen muutosesityksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Asian käsittelyn aikana pidettiin tauko klo 19.34 - 20.15.

Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö Laura Knuutila poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 19.30.

Päätös

Valtuusto päätti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä liitteenä esitetyn hallintosäännön voimaan 1.7.2023 alkaen
  - kirjata hallintosääntöön kansliapäällikön esittelyoikeus pormestarin ollessa estynyt tai poissa.
-

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 29.11.2023, § 14

Valmistelija / lisätiedot:
Antti-Pekka Röntynen
antti-pekka.rontynen@tuusula.fi
hallintojohtaja

Hallintosääntöä päivitettiin kesäkuussa 2023 poikkeusolojen sääntelyn osalta ja nykyinen hallintosääntö on tullut voimaan 1.7.2023. Samalla tehtiin pienimuotoisia teknisiä korjauksia hallintosääntöön.

Nyt valmisteltava hallintosääntö tuodaan käsittelyyn alkuvuoden 2024 aikana. Kuitenkin on myös tiedostettu, että rakentamiseen ja alueidenkäyttöön liittyvän lainsäädännön muutokset tarkoittavat, että muutoksia tehdään vielä myös vuoden 2024 loppupuolella. Keskeisinä tavoitteina hallintosäännön päivitystyössä ovat toimivallan yhtenäistäminen sekä vastaaminen kasvuun ja kunnan strategiaan. Nämä näkyvät ennen kaikkea talous- ja henkilöstöasioiden toimivaltajaoissa. Toimivaltajakojen lisäksi hallintosääntöön on koottu ajantasaisesta lainsäädännöstä tulevat muutokset sekä tarkennukset mm. kasvun ja ympäristön toimialueen tehtäviin.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunnalle esitellään keskeiset toimivaltaan ehdotetut muutokset sekä ehdotetut teknisluontoiset korjaukset. Tarkoituksena on kokouksessa käydä lähetekeskustelua muutosten painopisteistä ja suunnasta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta päättää

- merkitä tiedoksi hallintosäännön valmistelutilanteen
- käydä lähetekeskustelun hallintosääntömuutoksista.

Kokouskäsitely

Hallintojohtaja Antti-Pekka Röntynen selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 78, 20.02.2023

Valtuusto, § 31, 06.03.2023

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 6, 29.03.2023

Kunnanhallitus, § 183, 08.05.2023

Valtuusto, § 80, 29.05.2023

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 15, 29.11.2023

§ 15

Valtuustoaloitteet, tilannekatsaus

TUUDno-2023-418

Kunnanhallitus, 20.02.2023, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Lipasti

vt. hallintojohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloitteet, kesken olleet 31.12.2022, khall 20.2.2023

Hallintosäännön 99.3 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Valtuustolle jätettiin 32 valtuustoaloitetta vuonna v. 2022 ja valtuusto totesi 33 aloitteen tulleen käsitellyksi. Vastaavat luvut v. 2021 olivat 37 ja 25.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi 31.12.2022 kesken olleet valtuutettujen tekemät aloitteet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 06.03.2023, § 31

Liitteet

1 Valtuustoaloitteet, kesken olleet 31.12.2022, khall 20.2.2023, valt 6.3.2023

Ehdotus

Valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi 31.12.2022 kesken olleet valtuutettujen tekemät aloitteet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Lilli Salmi esitti Hanna Catanin ja Kati Lepojärven kannattamana, että päätökseen liitetään seuraava toimenpideoite: "Esitän, että esimerkiksi lähikuntien aloitteiden käsittelymallit esitellään valtuustoasiainvalmistelutoimikunnalle yhteisen keskustelun pohjaksi. Erityisesti aloitteiden jättämiseen ja niiden käsittelyyn tulisi sopia yhteneviä toimintatapoja valtuustoryhmien kesken."

Valtuusto päätti yksimielisesti liittää toimenpideoitteen päätökseen.

Keskustelun jatkuessa Janne Hermunen esitti, että päätökseen liitetään seuraava toimenpideoite: "Aloite on sinänsä hyvä. Lisäsehdotuksena, että olisi hyvä saada aina selvitys miksi joku aloite ei etene tai onko se hylätty vai tuliko se liian raskaaksi virkakoneistolle."

Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi valtuusto päätti lisätä päätökseen seuraavan toimenpideoitteen:

- Esitän, että esimerkiksi lähikuntien aloitteiden käsittelymallit esitellään valtuustoasiainvalmistelutoimikunnalle yhteisen keskustelun pohjaksi. Erityisesti aloitteiden jättämiseen ja niiden käsittelyyn tulisi sopia yhteneviä toimintatapoja valtuustoryhmien kesken.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 29.03.2023, § 6

Valmistelijat / lisätiedot:

Harri Lipasti

vt. hallintojohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloitekäytännöt ja niiden kehittäminen, valtastmk 29.3.2023

Hallintosäännön 99 §:ssä ovat määräykset valtuustoaloitteista ja niiden käsittelemisestä Tuusulan kunnassa. Sen mukaan valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja nuorisovaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 6.3.2023 seuraavan toimenpideoitteen:

- Esitän, että esimerkiksi lähikuntien aloitteiden käsittelymallit esitellään valtuustoasiainvalmistelutoimikunnalle yhteisen keskustelun pohjaksi. Erityisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

aloitteiden jättämiseen ja niiden käsittelyyn tulisi sopia yhteneviä toimintatapoja valtuustoryhmien kesken.

Harri Lipasti selostaa kokouksessa koontia muissa kunnissa noudatettavista valtuustoaloitteiden käsittelymalleista.

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta käy mahdollisen jatkovalmistelun pohjaksi keskustelun tarpeista kehittää Tuusulan valtuustoaloitteiden käsittelymallia.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta päättää

- merkitä tiedoksi koonnin muiden kuntien valtuustoaloitteiden käsittelymalleista
- käydä keskustelun tarpeista kehittää Tuusulan kunnan valtuustoaloitteiden käsittelymallia.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vt. hallintojohtaja Harri Lipasti selosti asiaa kokouksessa.

Kunnanhallitus, 08.05.2023, § 183

Valmistelijat / lisätiedot:
Antti-Pekka Röntynen
antti-pekka.rontynen@tuusula.fi
hallintojohtaja

Liitteet

1 Valtuustoaloitekäytännöt ja niiden kehittäminen, khall 8.5.2023

Säännöspohja

Kuntalaissa ei säädetä luottamushenkilön aloiteoikeudesta. Asia on jätetty hallintosäännön varaan. Laissa kuitenkin edellytetään, että aloitteen käsittelystä otetaan tarpeelliset määräykset hallintosääntöön

Tuusulan hallintosäännön 99 §:ssä on määritelty valtuutettujen aloiteoikeudesta seuraavasti.

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja nuorisovaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun

Valmistelu

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 6.3.2023 § 31 toimenpideoitteen, jonka mukaan valtuustoasiain valmistelutoimikunnalle tulisi esittää yhteisen keskustelun pohjaksi esimerkiksi lähikuntien aloitteiden käsittelymallit. Edelleen erityisesti aloitteiden jättämiseen ja niiden käsittelyyn tulisi sopia yhteneviä toimintatapoja valtuustoryhmien kesken.

Valtuustoaloitekäytäntöjen kehittämisestä on lisäksi tehty aiemmin kolme vireillä olevaa valtuustoaloitetta: Hallintosäännön määräykset aloitteiden käsittelystä (6.2.2023 Jussi Salonen), Lautakunta-aloitteen ottaminen käyttöön (Anu Åberg /Tuusulan keskustan ryhmä ym., 7.3.2022) ja Kuntalais- ja valtuustoaloitteiden saattaminen neuvostojen ja nuorisovaltuustojen lausuttaviksi (Liisa Palvas/Tuusulan puolesta valtuustoryhmä 11.11.2019).

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta käsiteli asiaa kokouksessaan 29.3.2023. Kokouksessa esiteltiin saatu selvitys muiden kuntien aloitteiden käsittelymalleista. Lisäksi kokouksessa käytiin lähetekeskustelua kunnan valtuustoaloitekäytäntöjen kehittämiseksi.

Valtuustoaloitteen perusmuodon lisäksi joissakin kunnissa on käytössään talousarvioaloite ja lautakunta-aloite. Talousarvioaloitte sisältää määrärahaehdotuksen seuraavaan talousarvioon ja talousarvioaloitteet käsitellään talousarviokäsittelyn yhteydessä. Lautakunta-aloite esitetään ja käsitellään ao. lautakunnassa.

Kunnissa on myös käytössä erilaisia valtuustoaloitteen hyväksymistasoja. Vallitseva käytäntö on, että valtuustoaloitteet käsittelee valtuusto. Eräissä kunnissa valtuustoaloitteen hyväksyy käsitellyksi valtuusto vain siinä tapauksessa, että aloitteen on allekirjoittanut säädetty vähimmäismäärä valtuutettuja. Muussa tapauksessa valtuustoaloitteen käsittelee hyväksytyksi lautakunta tai vastaava viranhaltija.

Kunnissa on myös erilaisia määräyksiä valtuustoaloitteiden käsittelyprosessiin ja -aikatauluihin liittyen. Joissakin kunnissa edellytetään valtuustoaloitteen toimittamista ennakkoon, esim. kokouspäivänä ennen klo 12.00. Mikäli aloitteen käsittelyajalle on asetettu määräaika, tavanomaisin on 6 kuukautta. Joissakin kunnissa aloitteet käsitellään määrätyissä valtuuston kokouksissa, esim. kaksi kertaa vuodessa.

Tuusulassa tehdään valtuustoaloitteita selkeästi enemmän kuin vertailukunnissa. Tuusulassa aloitteiden määrä on noin kaksinkertainen.

Valtuustoaloitekäytäntöjä kehitettäessä on olennaista tunnistaa valtuustoaloitteiden rooli kunnan johtamisjärjestelmässä. Kunnan johtaminen on vuosien myötä tiivistynyt strategian kautta johtamiseen, toimenpiteet ja resurssien käyttö on suunnattu yhä selkeämmin strategian toteuttamiseen. Strategia ja sen perusteella määriteltävät vuositavoitteet laaditaan ja hyväksytään laajan ja osallistavan valmistelun perusteella. Strategiaa toteutetaan myös hyväksytyjen ohjelmien ja hankkeiden avulla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoaloitteet eivät ole tarkoitettu rinnakkaiseksi tälle prosessille tai siinä tehtyjen valintojen uudelleen käsittelyjä varten.

Valtuustoaloitteiden käyttöala on hallintosäännössä määritelty koskemaan ”kunnan hallintoon ja toimintaan liittyviä asioita”. Luontevasti nämä voisivat olla yksittäisiä tai periaatteellisia strategian ja vuositavoitteiden toteuttamiseen liittyviä tai muita käytännön asioita (esim. julkisuusperiaatteen toteuttaminen).

Valtuustoasiain valmistelutoimikunnan kokouksessa 29.3.2023 käytiin keskustelua valtuustoaloitteiden tekemiseen ja käsittelyyn liittyvien toimintamallien kehittämisestä. Keskeisinä huomioina keskustelusta voidaan nostaa seuraavat asiat

- valtuustoaloitteiden määrää on tarpeen vähentää
- aloitteiden strategian mukaisuutta on vahvistettava
- pääosin todettiin, että lautakunta-aloite ei ole hyvä menettely, ei ole tarpeen jakaa valtuustolta aloitteiden hyväksymiskäsittelyjä. Lautakunta-aloite mahdollisesti lisäisi hallinnollista byrokratiaa ja viivästyttäisi lautakunnan työskentelyn kannalta merkittävien kysymysten käsittelyä. Tarpeen voi sen sijaan olla muuten kehittää lautakuntatyöskentelyä ja vuorovaikutusta, esim. lähetekeskustelua päätettävistä asioista, esittelyä toivotuista teemoista ja asiaselostuksia kysymysten perusteella
- nykyinen tavanomaista korkeampi aloitemäärä työllistää olennaisesti viranhaltijoita ja toimielimiä
- valtuustoryhmien keskinäistä työtä aloitevalmistelussa voi kehittää
- valtuustoaloitteiden toimittaminen etukäteen on kannatettava
- jonkin verran sai kannatusta myös valtuustoaloitteille asetettava käsittelyn määräaika, esim. 6 kuukautta tai 1 vuosi.

Tavoitteet ja toimintamalli

Edellä olevan perusteella kunnan tavoitteena tulisi valtuustoaloitteiden valmistelussa ja toimintamallissa olla

1. vahvistaa valtuustoaloitteiden strategian mukaisuutta ja varmistaa, että aloitteet eivät ole strategian tai sen perusteella hyväksytyjen tavoitteiden vastaisia
2. vahvistaa valtuustoryhmien sisäistä työskentelyä ja keskinäistä yhteistyötä valtuustoaloitteiden valmistelussa tavoitteena päällekkäisten, strategian vastaisten tai muilla kevyemmällä tavoin selvitettävien aloitteiden välttäminen
3. varmistaa aloitevastausten laadukkuus
4. varmistaa valtuustoaloitteiden sujuva ja nopea viranhaltijavalmistelu ja toimielinkäsittelyt

Hallintosääntöä täydentävät valtuustoaloitteiden käsittelyn periaatteet ja toimintatavat:

- valtuustoryhmät ja valtuutetut varmistavat ennen valtuustoaloitteen jättämistä, että aloite ei ole ristiriidassa hyväksytyyn strategian tai vuositavoitteiden kanssa
- valtuustoryhmät tekevät mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä aloitteiden valmistelussa tavoitteena karsia rinnakkaisia ja/tai päällekkäisiä aloitteita

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- valtuustoaloitteet toimitetaan valtuuston kokouspäivänä etukäteen hallintopalveluihin kello 12.00 mennessä
- tehdyt valtuustoaloitteet käsitellään aina seuraavassa kunnan johtoryhmässä ja niiden käsittelyt vastuutetaan, aloitteiden valmistelun edistymistä seurataan johtoryhmässä säännöllisesti
- selkeästi kuntastrategian ja sen perusteella hyväksytyjen vuositavoitteiden vastaiset aloitteet voidaan käsitellä kevyemmällä menettelyllä, kuten esim. ilman lautakuntakäsittelyä ja/tai yksityiskohtaisempaa sisällöllistä valmistelua
- valmistelussa hyödynnetään harkinnan mukaan vaikuttamistoimielinten, kuten neuvostojen ja nuorisovaltuuston käsittelyjä, tai nuorisovaltuuston edustajan kutsumista toimielin kokoukseen
- aloitteiden käsittelyn enimmäisaika on 12 kuukautta, tavoitteena on käsitellä aloitteet kuudessa kuukaudessa

Tarkistettujen toimintatapojen toimivuutta arvioidaan vuonna 2024 arviointiperusteina valtuustoaloitteiden määrä, laatu ja käsittelyajat. Luontainen ajankohta arvioinnille on maaliskuussa vuosittain esitettävän valtuustoaloitekoonnin yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä selostusosassa kuvatut hallintosääntöä täydentävät valtuustoaloitteiden käsittelyn periaatteet ja toimintatavat
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä selostusosassa kuvatut hallintosääntöä täydentävät valtuustoaloitteiden käsittelyn periaatteet ja toimintatavat.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jari Immonen poistui kokouksesta käsittelyn aikana klo 19.16.

Valtuusto, 29.05.2023, § 80

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä selostusosassa kuvatut hallintosääntöä täydentävät valtuustoaloitteiden käsittelyn periaatteet ja toimintatavat.

Päätös

Valtuusto päätti

- palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 29.11.2023, § 15

Valtuustoaloitteita on tällä hetkellä käsittelyssä yhteensä 45 kappaletta. Aloitteiden valmisteluvastuu jakaantuu toimialueittain seuraavasti:

- Kasvu ja ympäristö: 19
- Kunnan johto: 15
- Sivistys: 6
- Yhteiset palvelut 5

Vanhimmat valtuustoaloitteet on tehty vuonna 2018. Toimialueilla on tarkoitus laatia suunnitelma niiden valmistelusta ja saada valtuustoon käsittelyyn vastauksia valtuustoaloitteisiin aiempaa tasaisemmin. Hallintosäännön 102 §:n mukaan keskeneräisten valtuustoaloitteiden tilanne käsitellään valtuustossa maaliskuun loppuun mennessä. Tarkoituksena on tässä vaiheessa antaa valtuustoasiain valmistelutoimikunnalle tilannekatsaus valmistelun etenemisestä. Valtuustoaloitteet on koottu Tuusulan kunnan verkkosivuille: Tuusula-tietoa -> Päätöksenteko -> Aloitteet -> Valtuustoaloitteet.

Kokouksessa esitellään tarkemmin valtuustoaloitteiden tilannetta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta päättää

- merkitä valtuustoaloitteiden tilannekatsauksen tiedoksi.

Kokouskäsittely

Hallintojohtaja Antti-Pekka Röntynen selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§14, §15

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.